

Genesis

habitationes animalium et huiusmodi. Sapientia autem divina que disponit omnia suaviter sic disposuit: ut elementa aque servando sua rotunditate naturaliter haberet centrum separatum a centro terre et universi: sicut enim astronomos quod motus siderum diligenter investigavit centrum quorundam orbium planetarum est separatum a centro universi. Unde apud eos tales orbis dicuntur eccentrici seu egressi cuspidis: ut in quarto almagesti: et in alijs locis illius libri pertractat. Que quidem diversitas seu distantia utriusque centri. scilicet terre et aque ab invicem sic a deo sunt disposita: ut inde sequeretur. quod ad propositum pertinentia: quorum primum est quod licet sint multae congregationes aquarum in diversis locis: tamen omnes aque que sub celo sunt: sunt ad unum locum congregatae. putat deus disposuit nam quilibet aqua habet eadem inclinationem ad centrum elementum aquae: sicut quilibet pars terre ad centrum terre: et sic habet verus intellectus illud quod dicitur. Congregatur aqua ad locum unum. hoc est dicere inclinatur aqua omnes que sub celo sunt ad unum locum. sed ad unum centrum seorsum a centro terre: ad quod centrum congregantur aquae sicut partes terre ad centrum terre: que quidem congregatio veritate etiam habet in omnibus congregationibus aquarum: sive in fluminibus: sive in stagnis sive in cisternis: et huiusmodi. nam omnes aque ubique sunt habent inclinationem ad centrum aquae ad quod fluunt cessante impedimento: sicut partes terre etiam si sunt in aere et extra terram suspensae semper habent inclinationem ad suum centrum. Secundum quod sequitur ex predicta distantia est quod aqua non tota cooperat terram sed aliquam partem dimittit discooperatam. putat requirit talis distantia centroz ab invicem: et de hoc dicit in Ista: Et appareat arida. Sequitur tertium ex huiusmodi distantia centroz quod hec congregatio fuit a deo facta per certam legem seu dispositionem in gyro vallante abyssos. scilicet in altitudine aquarum: putat litera sonat puer. viii. ca. Quando certa lege et gyro vallabat abyssos. Quartum sequitur ex predicta distantia: quod licet in ripa maris communiter terra et aqua sunt equalis altitudinis: tamen procedendo in mari per elongationem a terra mare semper est altius terra. unde in ps. lxxviii. Et in altitudine maris. et in tantum quicquid procedit quod mare est altius quam montes in terra: et sic intelligitur illud psalmi. Super montes stabunt aquae. quia altiores sunt aquae oceanum: praesertim procedendo versus medium quam montes terre. Sequitur quintum ex predicta distantia quod incedentes per terram ad mare descendentes debent dici sicut in auctoritate pallegata: et in alijs plurimis habet. Similiter quod mare debet esse seu fundari super terram: putat legit in ps. cxviii. Ipse super maria fundavit eam. Et ut predicta clarius intelligatur ponitur haec figura quae repetitur in elementa. scilicet terra et aqua: et prima eorum productionem quae postquam congregatioz. In qua figura licet copiam mathematicam considerari non possit in superficie plenarie repetari tamen satis sufficit recte imaginari. Sequitur figura

In hac figura sic a centro terre quod est etiam centrum universi: et sic spera terre. b. d. g. e. super centrum a et sic spera aquae cum eorum congregatione. in. n. o. super centrum. a. supra dictum quod est centrum universi. nam aquae sui similitudo natura equaliter habebat circundare terram: cum quilibet pars aquae equaliter haberet inclinationem ad centrum terre: quod est centrum universi. Disposuit autem deus quod hec spera aquae congregaretur ad unum locum sicut ut arida appareret. Sic ergo spera aquae secunda. f. p. est huiusmodi iustione congregata ubi nunc est: scilicet. c. d. e. que quidem spera est equalis sine spera aquae: scilicet. m. n. o. Sic etiam centrum sperae aquae post eius congregationem. f. quod est eccentricum ut dicitur de eo quod distat seu egreditur a centro. a. quod est centrum universi. Interfecit ergo hec spera aquae speram terre in duobus punctis seu locis: scilicet. d. e. Patet igitur in hac figura primum intentum. scilicet quod omnes aquae ubique fuerint sub celo ad speram aquae sunt virtualiter congregatae: et per consequens ad unum locum. nam quilibet aqua habet eadem inclinationem naturalem ad speram seu centrum sui elementum. scilicet. a. quod est etiam si sunt separata in locis alijs ubi impediuntur ne possint fluere ad locum suum sicut etiam partes terre ubique sunt: sed per inclinationem naturalem ad speram terre seu ad centrum terre bene inclinationem naturalem: et hoc est quod dicitur. Congregantur aquae ad unum locum. ubi no tander dicitur. Que sub celo sunt. ad excludendum aquas superiores: que non intelliguntur sub hac ordinatione. Patet etiam in hac figura secundum intentum. scilicet quod aqua non tota cooperat terram: sed aliqua eius parte dimittit discooperatam. nam arcus. d. e. g. qui in spera terre est discooperatus ab aqua: ut patet in hac figura: quod enim cosmographos esse fere quanta partes terre ceteris partibus ipsius terre remanentibus: sed aqua cooperis: unde notatur dicitur. Vocavit deus arida terram. ad differentiam terre cooperatae quae non dicitur arida. Patet etiam in hac figura tertium intentum. scilicet quod hec congregatio fuit a deo facta per certam legem seu institutionem quae dicitur vallante. scilicet circummunit in gyro: hoc est in circuitu abyssos scilicet aquarum multitudinem. nam per gyro seu per circuitum periculi scilicet. c. d. e. vallavit totam multitudinem aquarum virtualiter: sic quod quilibet aqua que sub celo est ad hunc gyroz ex certa lege divina habet inclinationem connaturaliter: et sic habet verum sensum ubi dicitur. Terra lege et gyro vallabat abyssos. Similiter etiam quod dicitur. Irascedi termini sui et similia. Patet etiam quartum intentum in hac figura. scilicet quod licet in ripa maris terra et aqua in eodem loco concurrunt: ut puta in. d. procedendo tamen in mari per elongationem a terra mare semper est altius terra: quod sic patet nam si procedatur a loco. d. in quo concurrunt aquae et mare ut dicitur est per elongationem a terra visum ad aliquem locum ut puta locum. c. qui est in superficie maris: tunc. c. est locus altior quam. d. nam si protrahatur linea ab. a. quod est centrum terre. seu universi visum ad. c. talis linea interfecabit superficiem terre in aliquo loco. et sic verbi gratia in. b. et in. a. d. et. a. b. sunt equaliter: quia procedunt a centro ad circumferentiam sequitur quod linea. a. c. est maior quam linea. a. d. et per consequens. c. locus est altior. d. quia magis accedit ad circumferentiam universi quam. d. Et quia diametrum elementum aquae est in magna quantitate maius quam diametrum terre: ut puta in decuplum: ut dicitur est: sequitur quod tamen possit. procedi per elongationem a terra quod sit mare ibi altius quam montes in terra: nam montes quicquidque alti nullam positionem perceptibilem habent per cooperationem ad orbem terre: ut patet in eclipsibus lunaris in quibus ex quantitate umbrarum a terra causate commensuratur certitudinaliter quantitas eclipsis nulla metio facta de umbra motum ratione predicta. Sed etiam patet in commensuratione dicitur et notum in quo non sit aliqua metio de altitudine montium: ac si esset terra sperica penitus: et sic intelligitur illud psalmi. Super montes stabunt aquae. scilicet quod altiores sunt aquae oceanum procedendo versus medium quam montes terre. Sequitur quintum intentum. scilicet quod incedentes per terram ad mare descendentes debent dici sicut in auctoritate pallegata: et in alijs plurimis habet. Similiter quod mare debet esse seu fundari super terram: putat legit in ps. cxviii. Ipse super maria fundavit eam. Et ut predicta clarius intelligatur ponitur haec figura quae repetitur in elementa. scilicet terra et aqua: et prima eorum productionem quae postquam congregatioz. In qua figura licet copiam mathematicam considerari non possit in superficie plenarie repetari tamen satis sufficit recte imaginari. Sequitur figura

